

U-jatkokirjelmä; Komission lisätalousarvioesitys nro 2 EU:n talousarvioon varainhoitovuodelle 2023

U 65/2022 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 12.4.2023 varainhoitovuotta 2023 koskevan lisätalousarvioesityksen nro 2 (COM(2023) 250 final). Esityksessä ehdotetaan varainhoitovuoden 2022 toimeenpanosta aiheutuvan ylijäämän siirtämistä vuoden 2023 EU:n talousarvioon tuloina, jolloin samalla myös jäsenvaltioilta kerättävät kansalliset maksuosuudet pienenevät.

Varainhoitoasetuksen mukaan varainhoitovuoden ylijäämä otetaan lisätalousarviolla seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona ja alijäämä maksuina. Ottaen huomioon varainhoitoasetuksen säännökset asia ei substanssin puolesta edellyttäisi valtioneuvoston kannanottoa, mutta lisätalousarvioprosessin muutoseikat kuitenkin edellyttävät neuvostossa jäsenvaltioiden kannanottoa.

Komissio esitteli lisätalousarvioesityksensä nro 2/2023 budjettikomiteassa 18.4.2023. Budjettikomitean käsittelyn jälkeen asia siirtyy Coreper II:n käsittelyyn, mahdollisesti 7.6.2023.

Suomen kanta

Valtioneuvosto hyväksyy komission lisätalousarvioesityksen nro 2/2023.

Pääasiallinen sisältö

EU:n lisätalousarvioesityksen nro 2/2023 tarkoituksena on sisällyttää vuoden 2023 talousarvioon ylijäämä, joka johtuu vuoden 2022 talousarvion toimeenpanosta. Ylijäämän sisältävä lisätalousarvioesitys on annettava varainhoitoasetuksen mukaan 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin alustava tilinpäätös esitettiin. Varainhoitovuoden toimeenpano osoittaa yhteensä 2 519 miljoonan euron ylijäämää, joka siis kirjataan vuoden 2023 talousarvioon tuloina.

Ylijäämän erittely (euroina):

Ylimääräiset tulot:	2 198 439 115
Ylimääräiset menot:	320 571 835
Ylijäämä yhteensä:	2 519 010 950

Ylijäämän ottaminen EU:n talousarvioon pienentää vastaavasti jäsenvaltioiden yhteistä osuutta vuoden 2023 EU:n talousarvion rahoittamisessa. Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien kehitykseen vaikuttavat myös päivitetty omia varoja koskevat ennusteet, jotka ovat saatavilla sen jälkeen, kun omia varoja käsittelevä neuvoa-antava komitea on pitänyt kokouksensa myöhemmin vuoden 2023 aikana. Uudet ennusteet on tarkoitus sisällyttää tulevaan lisätalousarvioesitykseen varainhoitoasetuksen 44 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Osastojen 1 (Omat varat) ja 2 (Käytettävissä olevat ylijäämät) yhteenlasketut netto-muutokset ovat 2 077 miljoonaa euroa. Ylijäämä johtuu pääasiassa kerättyjen tullimaksujen odotettua suuremmasta kertymästä vuoden 2022 lopussa.

Osaston 3 (Hallinnosta saatavat tulot) positiivinen ero alun perin budjetoituun on yhteensä 170 miljoonaa euroa, mikä johtuu ennakoitua suuremmasta verojen, veroluonteisten maksujen ja eläkemaksujen kertymästä.

Muutosten määrä osastossa 4 (Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot) on 141 miljoonaa euroa ja koostuu kilpailun alalla määrätyistä sakoista, viivästyskoroista, muista uhkasakoista sekä sakkoihin ja uhkasakkoihin liittyvistä koroista.

Kaikkien toimielinten osalta käyttämättä jäänyt määrä (ml. aiemmilta varainhoitovuosilta siirrettyjen määrärahojen peruutukset ja valuuttakurssivaihtelujen muutokset) oli 321 miljoonaa euroa vuonna 2022. Komissio toteutti 99,85 prosenttia hyväksytyistä maksumäärärahoista. Käyttämättä jäänyt määrä oli 247 miljoonaa euroa hyväksytyistä määrärahoista sekä 75 miljoonaa euroa vuodelta 2021 siirretystä määrärahasta.

Muiden toimielinten osalta jäi käyttämättä 40 miljoonaa euroa, ja lisäksi määrärahoja peruuntui 55 miljoonaa euroa. Muiden toimielinten osalta käyttämättä jääneiden ja peruutettujen määrärahojen määrä jäi edellisiä vuosia alemmalle tasolle.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 314 artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artikla; erityinen lainsäätämisyjärjestys, määräenemmistö neuvostossa.

Varainhoitoasetus, 18 artikla.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Lisätalousarvio edellyttää neuvoston ja parlamentin käsittelyä. Asian käsittelystä Euroopan parlamentissa vastaa budjettivaliokunta.

Kansallinen valmistelu

Tämä perusmuistio on käsitelty ja asia on sovitettu yhteen valtioneuvoston sisällä EU 34 (budjetti- ja hallintoasiat) -jaostossa, kirjallinen menettely 25. - 26.4.2023.

Eduskuntakäsittely

Lisätalousarvioesityksellä nro 2/2023 ehdotetaan täydennettäväksi EU:n vuoden 2023 talousarviota, joka on eduskunnassa käsitelty U-asiana U 65/2022 vp. Lisätalousarvioesityksestä nro 2/2023 toimitetaan eduskunnalle selvitys tällä U-jatkokirjelmällä.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Lisätalousarvioesityksellä ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Varainhoitovuodelta 2022 siirrettävä ylijäämä, yhteensä 2,5 miljardia euroa, merkitään tuloiksi vuoden 2023 talousarvioon. Siirrettävä ylijäämä pienentää vastaavalla summalla omilla varoilla kerättävää määrää ja siten myös kansallisia maksuja vuonna 2023.

Lisätalousarvioesityksen nro 2/2023 mukaan Suomen EU-maksut pienenisivät 43 miljoonaa euroa komission edellisestä lisätalousarvioesityksestä nro 1/2023 (annettu 16.3.2023), jolloin Suomen maksuosuus laskisi 2 322 miljoonaan euroon.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2023) 250 final (Lisätalousarvioesitys nro 2/2023)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Panu Kukkonen, puh. +358 295 530 134, etunimi.sukunimi@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/428/2022

Liitteet

Viite